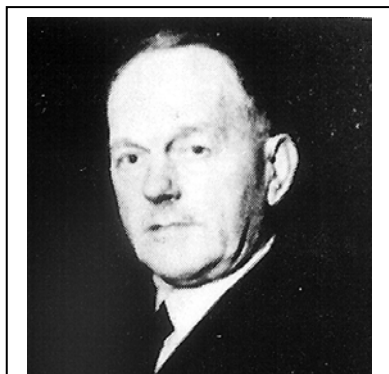

"En banmästares minnen från Västerhaninge"

av August Andersson, Haningebygden 1987, foton tillhöriga Karin Andersson

August Andersson 1886 -1963

Nyårsdagen 1950

Vid detta för mig ett synnerligen betydelsefullt årsskifte då jag efter mer än 46 års anställning avgår från min anställning vid Stockholm-Nynäs Järnväg, som började den 13 oktober 1903 som banarbetare, därefter extra Banvakt 1 Maj 1904, ordinarie banvakt 15 Oktober 1905, ordinarie Banmästare 1 Januari 1936 med avgång från denna befattning 30/12 1949, har jag tänkt mig att söka i minnet av det förflutna, söka anteckna några minnen från min levnad hittills om min hälsa fortfarande

står mig bi. Vad tiden beträffar tror jag nog att den tillåter härefter, på samma gång som det kan vara roligt att taga till pennan någon kvällsstund. Vad jag nu skall försöka anteckna kanske ej blir alla gånger i kronologisk ordning och följd, men detta betyder ju ej så mycket. Egentligen borde varje person föra dagbok. Det skulle nog hava sitt intresse då man blir gammal och har tid att blicka tillbaka på gångna tider som flytt.

Min barndom

Mina föräldrar, Karl Fredrik Andersson, född å Hammar den 30 Maj 1847, samt Klara Gustava, född den 2 februari 1844 i Ösmo församling. Mina tvenne bröder, födda och döda under åren 1879 och 1885 känner jag ej namnen på. Min bror Johan Fredrik, född den 28 augusti 1878, avled den 9 september 1948 efter en hjärnblödning.

Mina föräldrar tillbringade sin tid på Nedersta där far arrenderade mjölken på gården under 43 år och dagligen körde densamma med häst till Stockholm. Under en av dessa resor råkade far ut för en olycka på hemvägen vid Norra Skolan här. Hästen kom i sken varvid vagnen stjälppte och far fick högra armen bruten. Jag minns så väl att far ej kom hem den kvällen och att mor fick åka med till lasarettet. Det var år 1890, jag var då 4 år, det är mitt tidigaste barndomsminne, som jag kan erinra mig.

Men desto större glädje den dagen då far kom åter från sjukhuset. Då skulle jag fira hemkomsten med salut varför jag blåste upp en papperspåse så mycket jag kunde. Och i samma stund som far kom i dörren klämde jag till så mycket jag förmådde och jag vill lova att smällen var bra. Ja, sådana små bagateller sitter kvar i minnet sedan barndomens lyckliga dagar.

Så gick tiden fort som barndomen nog gör för en var utan några märkliga händelser under lek och ras med jämnåriga. Sommartiden var jag alltid med ute på åkrar och vägar, det fanns alltid snälla farbröder som lät mig vara med. Skulle någon åka bort till kvarn eller till Löflund, som Berga brygga kallades på den tiden, alltid fick jag följa med, det var så vanligt. I stallen fanns många hästar på den tiden, både snälla och osäkra, men jag gick där som en liten stalltomte och allt gick bra. Fast många gånger kunde jag nog skrämma gamla karlar när jag bland annat skulle göra som smeden gjorde då han skodde hästarna. Jag minns att jag gick obehindrat under dem och med min lilla hammare kratsade på hästskor och söm. Men hästarna var nog klokare än jag var, ingen rörde mig.

Bland alla snälla människor från barndomen minns jag särskilt farbror Andersson i Örnsberg med många, många flera. På grund av att jag alltid fick vara med ute och köra blev jag ganska snart betrodde att med någon absolut säker häst få utföra en del på egen hand. Det fanns en liten häst som gick under namnet lilla Olle, med denna fick jag vid fem års ålder börja köra bland annat mjölk till Håga, som på den tiden hörde till Nedersta. Vid den s.k. Lugne grind skulle alltid lämnas 2 mjölkflaskor, likaså vid Håga kvarn 2, vid Hagalund 1 till gamla snickare Lundin samt de sista 3 vid Örnsberg.

En annan körning som jag många gånger fick utföra var att alla nyfödda kalvar skulle till slaktare Lindström i Skarplöt. Särskilt minns jag en e.m. i skymningen, kalven som var instoppad i en säck, hoppade ur kärran i Mariebergshagen. Jag var nog ganska ledsen, inte orkade jag lyfta upp det sprattlande kräket i kärran, utan fick binda hästen vid ett träd och springa efter hjälp. En annan gång när jag varit bort med en kalv skenade hästen för mig i backen vid Nyfors, jag vill lova att det gick undan över Nyforsgårdet som vi kallade vägen mellan Nyfors och Nedersta trädgård, men som tur var fick folk se mig på långt håll och hann stänga den stora trädgårdsgrinden så allt

slutade lyckligt. Jag förstod ej att hästen, som hette Paquita skenade, ja pojkar och äventyr hör ju ihop.

Vid sju års ålder började skolan, jag minns så väl den 1 mars 1893 då jag började i Norra skolan hos en liten fröken som hette Elin Hoffors (?), men blott för en termin. Då kom vår fröken Ida Ahlstrand och tog hand om en skara ungar, snart sagt från hela socknen. På den tiden var ej varken Berga eller Tungelsta skolor byggda utan det fanns barn i Norra skolan från så långt skilda platser som Öran, Riddartorp, Dåntorp, Alfsta, Ormsta, Vitså, Söderhagen, Berga, Näset, Löflund, Stav, Mulsta, Hammar och Tunatorp.

Vilka vägar för dessa barn om man tager i betraktande den tidens vägar och barnens kläder och skodon. På den tiden fanns varken cyklar, gummiskodon, skolskjutsar och framför allt nutidens barnbidrag som gör nutiden bra mycket lättare både för föräldrar och barn. För att inte tala om skoldagen, småskolan fick sluta klockan tre men folkskolan kl. 4 på e.m. Därefter skulle skolsalarna sopas och städas av barnen och ved till kakelugnar och kaminer bäras in. På tal om sopning skulle pojkarna hålla viskor, vilka inköptes i gamla fattigstugan av någon stackars gammal gumma. Viskorna kostade 5 öre per styck, det var med fasa man gick in i den gamla fattigstugan där de gamla vistades i smuts, ohyra och elände. Då skulle nog Lo Johansson baxnat om han fått se Västerhaninge på den tiden. Lyset i skolsalarna bestod av några osande fotogenlampor som tändes i skymningen.

Vattenfrågan var bedrövlig, varje morgon före lektionens början skulle två pojkar traska i väg till Loviselundskällan efter dagens vatten. Hur många träämbor vatten har ej hämtats där. När det många gånger blev bråttom för att hinna tillbaka före första lektionens början och vattnet spilldes ut på vägen då ämbaret vickade fram och tillbaka på en käpp mellan två småspringande pojkar var det bara att fylla vatten igen i prästgårdsån och taga det litet lugnare sista biten. Därefter placerades ämbaret på en säta mellan trenne tallar å skolgården, en liten plåtskopa att dricka ur var hela servisen. Jämför detta med dagens vattenfråga i skolan med tryckkranar och obegränsad vattentillgång förutom skolbaden, som nu finns i skolans källarvåning, och tänk på skoltiden förr och nu.

Ett annat litet minne från skoltiden kan jag ej förbigå. En dag kom en herre och delade ut lappar till barnen, det skulle bli något aldeles märkvärdigt vid Fors i gamla krogen ett par kvällar senare. Det var en ny uppfinning som

skulle demonstreras, det var en fonografapparat, en makapär som drogs för hand. På en vals å apparaten sattes en rulle av ett material som liknade vax.

Från apparaten utgick 4 par gaffelformade slangar förenade med små proppar vilka insattes en i vardera örat. Då kunde sång, tal och musik höras, mycket spännande. OBS detta var föregångare till grammfonen. Självt fick jag löfte av far och mor att gå till Fors en kväll, i sällskap hade jag Karl Sjöberg från Vreta. Vi voro betydligt mörkrädda när vi skulle gå hem efter föreställningens slut och, o fasa, jag tror vi voro bra nära att stelna av skräck när handlande Lundkvists stora hund rusade genom syrenhäcken vid Stenkulla. Andra minnen från Fors affär var när man fick gå dit söndagen före jul och se på juls skyltningen. På ett långbord var framplockat allt möjligt grannt som kunde locka ett barnöga, varma kläder och leksaker av olika slag. En gång såg jag ett par veckade pojkstövlar med höga skaft som fanns på den tiden. En e.m. fick jag gå och köpa ett par, de kostade åtta kronor, jag var så glad och kände mig som en stor karl, det var annat än att gå med kängor.

Från min skoltid har jag de allra bästa minnen tack vara de utmärkta lärarkrafter som fanns. Fröken Ahlstrand var som en mor för sina ungar, kom några till skolan våta om fötterna såg hon alltid efter och placerade dem på en bänk framför kakelugnen för att torka sina strumpor och skodon. Blev någon liten krake dålig så gick hon upp med den till sitt rum en trappa upp där han eller hon fick vila och taga igen sig.

Som lärare hade jag Gustaf Westerlin, en lärare av gamla stammen, sträng men rättvis, som verkligen lade sig vinning om att lära sina klasser så grundligt som möjligt. Dock hade han många gånger ej mindre än 4 klasser samtligt, en enastående prestation. Detta förstod man ej då men vid mognare ålder sätter man stort värde på sina gamla lärare och deras många gånger hopplösa arbete med en massa dumma ungar. En dag frågade magister Westerlin om vi ville följa med på en skolresa till Stockholmsutställningen, det var år 1897. Naturligtvis skulle ju alla velat vara med, men tyvärr fick ju många stanna hemma på grund av olika omständigheter, en del kanske saknade snygga kläder m.m. Vi skulle samlas vid Lövlund eller Berga brygga, för att resa med båten Dalarö Ström, som den hette; kl. 6 på morgonen borde vi vara vid bryggan. Det var att förskaffa sig dit efter apostlahästarna, så kom båten ute på fjärden, vilken underbar syn med tanke på att denna gång fick man gå ombord och följa med till Stockholm.

Vi voro ett trettiotal barn under tillsyn av magistern och tvenne skolfröknar från Västra Skolan, fröken Pettersson och fröken Andersson.

Resan var underbar, vackert väder men då vi kommo ut på Mysingen kanske en del blev litet bleka om näsan. Där är ju rätt så stort vatten, jag minns att mössan blåste av Arvid Pettersson, kanske att den gungar än på Mysingens böljor. Färden gick förbi Dalarö och Saltsjöbaden genom det vackra inloppet och förbi Vaxholm och nalkades så Blasieholmskajen frampå eftermiddagen. Vårt kvarter skulle vi få i en skola vid Riddargatan på Östermalm varför vi traskade dit fortast möjligt och installerade oss för några nätter.

Dagarna runno iväg alltför fort. Först och främst skulle vi ju besöka den stora Konst- och Industriutställningen, som var belägen vid Djurgårdsslätten, med alla dess sevärdheter. Jag skall bara nämna dem, som allra mest fängslade ett barnasinne, Skogsutställning med en jättestor gran som dittransporterats från Norrland, den Skånska stenkolsgruvan som vi fick besöka, maskinhallarna med alla dess arbetande maskiner, hantverk i stort och smått, allt intressant, samt allt konsthantverk. Sagogrottan ej att förglömma, den var ett konstgjort berg i Djurgårdsbrunnsviken. Nationalklädda ungdomar paddlade där fram sina båtar i olika vindligar, väggar, tak och vattnet skimrade i de mest fantastiska färger, ett mycket vackert skådespel som aldrig glömmes.

Vår mat fick vi intaga på det så kallade Folkköket inom utställningsområdet till ett pris av 10 öre per portion för varm lagad mat, särskilt nedsatt pris för skolbarn naturligtvis. Vidare besök på Skansen, Biologiska museet, Nationalmuseum där gamla Intendenten Gustaf Upmark var chef, han intresserade sig särskilt för oss barn från Västerhaninge.

Vidare fick vi besöka Svenska Panoptikon, ett ställe där man fick se några underliga saker i vaxmodeller. Ja, så hade vi då gjort Stockholm som man säger på tre dagar och så ställdes färden hemåt igen, även den med båten till Berga brygga. Denna min första och enda skolresa kostade 1 krona och 27 öre allt som allt, där inberäknat alla utgifter för resa, mat, logi och inträdesavgifter, ett i sanning billigt nöje för oss alla som var med.

Under skolverferierna fick jag börja i herrgården, det dugde ej att en pojke fick gå och slå dank. Mitt första arbete utfördes i trädgården hos gamla trädgårdsmästare Setterberg. Klockan 7,15 ringde vällingklockan, då började dagen med alla i en trädgård förekommande arbeten, sättning, plantering,

rensning, gallring, vattning och skörd, även detta nyttigt för en pojke. Om arbeten saknades i trädgården fanns alltid arbeten ute på fälten, hur många dagar har jag ej gått på trädan och harvat från 7,15 på morgonen till kl. 8 på kvällen. Min första dagpenning var då 35 öre per dag, vad säger nutidens skolpojkar om en sådan förtjänst. Men tack vare detta lärde man sig sätta värde på en slant om än aldrig så liten för alla otaliga gånger man fick springa ärenden till Hammar, Mulsta, Krigslida och Prästgården utan ett öres uppmuntran.

I min barndom fanns telefon endast till en del gårdar, men då den s.k. Bell-telefon, Allmänna eller, som den senare kallades Stockholmstelefonen, kom senare.

Nedersta gård hade då telefon No 1, från Tingshuset gick telefonledning över Grönåker - Oxhagen - Nedersta, små korta stolpar, gröna isolatorer och endast 1 tråd. Detta var i apotekare Fabian Kindstrands tid. Han var ägare till Malmkillnadsgatan 26 i Stockholm, samma hus där telefontornet uppfördes, och innehavare av Apoteket Nordstjärnan. En förmögen man som höll sig med kusk och särskilda vagnshästar samt gjorde täta turer mellan Stockholm och Nedersta. Gårdens skötsel anförtröddes till en befallningsman Nils Olsson från Saxtorp i Skåne, för övrigt broder till musikdirektör Alvar Olsson i Stockholm.

Apotekare Kindstrand var för övrigt ett original på sitt sätt. När han kom ut för någon dag och var på gott humör kunde han samla gårdens ungar, alla som kunde gå, och så bar det upp i kärra efter enbetsoxe som hette Krusen. Så skulle vi ut på någon åker och plocka sten så mycket som oxen orkade dra å så stjälpas av i någon backe eller där täckdiken skulle grävas. När detta arbete var slut för dagen fick vi gå upp i herrgårdsköket, fick då ett glas saft samt 10 st blanka ettöringar var. Han hade alltid hela rullar med nya fina slantar med sig och jag minns så väl än i dag hans godmodiga leende när han hade fullt med barn omkring sig, han var en stor barnvän.

Ja, så gick barnaåren utan några stora händelser men med arbete på alla möjliga tillfällen. Men det var ju bara bra när man som jag var lycklig nog att äga ett gott föräldrahem med allt vad det innebär i uppväxten. När skolan var slut återstod konfirmationsundervisningen, då dugde det ej att gå sysslös på e.m. dessa dagar, utan hem fortast möjligt och ut och jobba igen.

Ett minne håller jag på och glömma bort men då få vi gå tillbaka några år, samma vinter jag fyllde 11 år. Jag blev väckt en natt vid 1-tiden av mor som sa till mig: Du får lov att åka till stan ensam för både pappa och Johan är sjuka. Det var vintertid, snö och kallt men vad gjorde det. Jag kände ju alla mjölkställen som vi lämnade på i Stockholm, jag hade ofta varit med på söndagarna och kunde Söder på mina fem fingrar.

I alla fall, jag blev klarvaken, det var ju en upplevelse att få åka ensam. Opp och ner i stallet, hästen skulle ju utfodras först och främst, nu först kände jag mig närapå som en karl. Ja, resan gick utmärkt, jag kom hem litet för tidigt på e.m. men jag hade ej så många bekanta på vägen utan när allt var utträttat i stan och hästen fått vila en timme så knallade jag hemåt igen. På det viset gick åtta dagar och jag körde ensam hela tiden och allt gick bra. Nu var jag ganska mallig. Men inte skulle jag idag vilja göra om detsamma med den oerhörda trafik som är på vägarna.

Ja, så äro vi framme vid konfirmationstiden, det har gått några år utan några särskilt viktiga händelser, bara arbete i herrgården. Tidigt fick jag lära mig karlsysslor, bland annat plöjning. Jag minns särskilt att jag fick beröm av patron Engdahl att jag kunde plöja bra, han följde med ibland fåra upp och fåra ner på åkrarna. Ibland mätte han tiltans bredd och fårans djup, det skulle vara på vallåker 6 tum djupt och 10 tum brett. Bland annat kördes i skogen, för det mesta till Hemfosa, det var rätt långt från Nedersta till Hemfosa, med ett par oxar. Vi körde alltid en kvart över 7, så skulle vi hugga ett lass långved och så knalla hem igen.

När järnvägen började byggas och gick fram mellan Hemfosa och Segersång på Häringe skog fick vi köra hem en massa långved därifrån. Då körde vi med fyra enbetshästar men i gengäld fick vi lov att köra två resor per dag. Ej kunde jag tänka mig då att jag sedermera skulle i årtal passera dessa skogstrakter. Mellan Tungelsta och Hemfosa kunde man då köra järnvägen långa sträckor, någon räls och sliper var då ej utlagda utan man körde gladeligen på banvallen. Ja, även mellan vägövergångarna på Västerhaningegårdet åkte vi på banvallen, vi pojkar körde då i kapp, det var alldeles lagom med två hästskjutsar i bredd.

På våren 1901 skjutsade jag till en auktion på Hemfosa gård, det blev sent på kvällen och snöyra, den resan glömmar jag aldrig. Så fick man samtidigt nästan vara rädd för en massa fulla rallare som samlats vid auktionen.

Ja, på tal om järnvägen och rallare var det många gånger ett gladare liv i dessa trakter med skrän och brännvin och slagsmål, särskilt vid avlöningarna, men det fanns även många präktiga karlar bland dem. Det är ju givet att bland cirka 800 hundra man, som var det högsta antalet arbetare på en gång, skulle finnas folk av alla slag, både bra och ordentligt folk såväl som riktigt slödder. Mina allra första minnen går tillbaka beträffande järnvägens tillkomst till år 1893.

Då börjades med stakningen men ej den sträckning som den sedermera fick. Västerhaninge station skulle då bli ungefär där den nu ligger men stakningen gick då från Däntorp till Västerhaninge, vidare över Anneberg -Ribbydal - Nedersta - Kläms kulle - Stav och vidare förbi Gansta- Häringe - Hammersta till Nynäshamn. Tänk om järnvägen gått fram enligt detta förslag, vilka möjligheter till bebyggelse och utveckling efter dessa vackra och bördiga kulturtrakter, emot att bygga densamma linjen Tungelsta-Hemfosa - Segersång - Ösmo genom skogar, kärr och sumpmarker. Men allt var ju beroende på vederbörande kommuners villighet och förmåga att satsa pengar i företaget.

Det egentliga byggnadsarbetet kom ej i gång förrän 1898 på våren men fortgick därefter utan avbrott och strejker varför den kunde öppnas för trafik den 28 december 1901. En stor dag för trakten och dess befolkning, vilken nu kunde börja tänka på nya förhållanden och utvecklingsmöjligheter.

Jag minns så väl en eftermiddag, vi höll på och skar vete på Nyforsgårdet då, fick höra ett tåg sätta i gång, vi hörde ångslagen från loket, det var rälsläggarglaget mellan Hemfosa och Tungelsta. Dagen därefter kommo de närmare Tungelsta och dagen därpå voro de framme vid Hammar. Då måste vi naturligtvis gå dit på kvällen och titta på hur allt tog sig ut på nära håll, det var ju nytt för oss. Dagen därpå fick vi se arbetståget mellan Hammar och Nedersta, först kommo gubbarna och bar ut och placerade slipern på en mindre sträcka 60 å 80 meter. Så bars rälsen och skarvjärnen med bult och rälsspik, därefter spikades och skruvades spåret ihop varefter arbetståget fortsatte på detta vis undan för undan.

Arbetsförtjänsten för detta tunga arbete var ju efter den tidens förtjänster ej så märkvärdig eller omkring fem kronor per dag. Men kraftiga karlar måste det vara, rälsens vikt är ju 405 kg och bars av åtta man på den lösa markytan, vilken på många ställen bestod av jord och lera.

När man väl hade gått och läst för prästen var det bara att jobba som en fullgod karl. Då fick jag ett par hästar att köra och sköta, klockan fem varje morgon skulle jag vara i stallet för rengöring, utfodring och ryktning. Det senare icke minst, det blev en tävlan vem som kunde lägga upp de största och bredaste strörändarna på stallgolvet. Så hade vi frukost mellan 1/2 7 och 7,15, därefter skulle alla på gården ställas ut, var och en på sitt arbete för dagen. Så middagstimme mellan 12 och 1 vintertiden och 12 och 1/2 2 sommartid. S.k. aftonvard kl. 5 till halv 6, därefter arbete till kl. 8 även lördag lika.

Västerhaninge station 1910

Vad skulle nutidens ungdom säga om en sådan arbetstid skulle till-lämpas nu för tiden. För en sådan arbetsdag betalades 1 kr. och 50 öre samt en kanna mjölk för stallarbetet på morgonen, dåtidens mjölkpris var 24 öre per kanna = 2 och 1/3 liter efter nutidens mått. Ja, tiderna har förändrats betydligt. Som för andra unga pojkar blev arbetet litet för enformigt att gå och grovjobba i en gammal herrgård varför jag vid 17 1/2 års ålder sökte och fick arbete vid järnvägen, vilket arbete sedan blev min livsuppgift i 46 och ett halvt år. Ja, inte hade jag någon tanke på så lång anställning, men åren har gått och jag får vara tacksam för denna tid utan olyckor och missöden av något slag när

jag nu sitter som en gammal pensionär och låter minnena framträda ett efter ett som plötsligt dyker upp, både glada och bekymmersamma, ja mycket hinner ju hända efter ett långt arbete på samma plats.

När jag i april 1904 fick börja tjänstgöra som extra banvakt eller stationskarl började intresset för j ärnvägsmannabanan växa och man kände sig som en samhällsnyttig människa. Efter provtjänstgöring fick jag bli ordinarie banvakt den 15 oktober 1905 med egen sträcka och mycket arbete att hålla densamma i ordning.

Men intresset var stort, när jag tänker på våra arbetsförhållanden på den tiden, långt före 8-timmarsdagens införande och förhållanden. I dag kan ej de unga sätta sig in uti hur vi hade det på den tiden. Många gånger under oförstående befäl och i organisationens barndom var det bara att tuga och arbeta för en ringa lön av 65 kr. ordinarie lön per månad 1905. Med en oordnad arbetstid av inspektion av sträckan ovillkorligen före första tåg för dagen, därefter 10

August Andersson med sonen Olle

timmars olika arbeten för banunderhåll, aldrig slut med arbetet före kl. 6 e. m. och därefter s.k. postning för varje tåg ända till midnatt och däröver beroende på tidtabellen.

År 1907 fullgjorde jag min första värnplikt med 142 dagar, därefter repetitions-övning 1908-1909 med vardera 30 dagar.

År 1910 blev då så bröllop den 15 maj med min ungdomsvän och så bildade vi ett eget hem och flyttade till Ljungby där vi bodde till den 14 nov. 1913.

1912 själva midsommarafton kom en liten pojke, som vi kallade Olle, då var lyckan fullständig för mor och far, och vi hade någon att arbeta för. Ja, så gick åren och Olle började skolan hos min gamla lärarinna fröken Ahlstrand.

Så småningom fick han börja på Apoteket på eftermiddagarna när skolan var slut och fick de första grunderna i det arbete som sedan blev hans levebröd när han blev vuxen.

Efter en banvaktstid från oktober 1905 till 31/12 1935 blev jag befordrad till banmästare i vilken befattning jag kvarstod till den 31/12 1949 då jag avgick med pension.

Det kan nog kännas litet egendomligt vid uppbrottet från en tjänst som man ägnat hela sin mannaålder eller 46 1/2 år åt, och så lämna allt på en gång, arbetet med dess mångahanda bestyr, även om det många gånger varit förenat med både ansvar och dylikt. Även att lämna bostaden i Västerhaninge där vi bott i 37 år och nedlagt ett ej obetydligt arbete med planteringar, häckar och diverse annat.

Banmästarbostaden i Västerhaninge låg mellan gamla fotbollsplanen och järnvägen,

Så blev det flyttning till Mulsta våren 1950 där vi bodde till den 11/11954 och vände åter till Västerhaninge. Under de senaste åren har jag haft olika arbeten för Västerhaninge kommuns räkning varför tiden har gått fort och även haft glädjen av litet extra inkomster.

Skolresan 1897

Lärare: Gustaf Westerlin, fröknarna Pettersson och Andersson från Västra Skolan